

Wymagania edukacyjne - klasa 8 WOS

Ocena celująca	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
DZIAŁ I: SPOŁECZNA NATURA CZŁOWIEKA UCZEŃ:				
- analizuje konsekwencje niezaspokojenia potrzeb; - proponuje sposoby rozwiązywania konfliktów ról; - ocenia przestrzeganie norm społecznych w swoim środowisku; - analizuje i ocenia zalety i wady różnych sposobów rozwiązywania konfliktów, - przygotowuje i prezentuje wyniki własnego projektu lub dyskusji na temat kondycji psychicznej młodzieży.	- omawia zależności między potrzebami, rolami społecznymi i samorealizacją; - wyjaśnia pojęcie osobowości i jej związek z socjalizacją; -porównuje oczekiwania wobec różnych ról społecznych; -wskazuje przyczyny i skutki łamania norm; - omawia konflikty ról społecznych, ich przyczyny i skutki; -omawia warunki negocjacji i podejmowania decyzji w grupie; - wskazuje cechy autorytetów i odróżnia je od idoli; - podaje przykłady konfliktów ról społecznych	- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; - wymienia kategorie norm społecznych i przyporządkowuje zachowania do nich; -omawia zależności między zdrowiem psychicznym a funkcjonowaniem w społeczeństwie; - porównuje grupy formalne i nieformalne; omawia postawy wobec konfliktu; - wyjaśnia znaczenie asertywności w życiu społecznym.	- klasyfikuje potrzeby człowieka; -odróżnia potrzeby naturalne od społecznych; - opisuje wpływ rówieśników na postawy; -opisuje rolę ucznia i kolegi; - wyjaśnia, czym jest grupa społeczna i wymienia jej cechy; -wskazuje czynniki wpływające na samoocenę; - przedstawia zasady współpracy w grupie i sposoby rozwiązywania konfliktów (rozmowa, negocjacje, mediacje, arbitraż). - rozróżnia asertywność od agresji.	- wyjaśnia czym jest społeczeństwo; -wymienia przykłady potrzeb człowieka (kontaktu, przynależności, uznania) i ról społecznych; - wymienia rodzaje grup społecznych i wskazuje te, do których sam należy; - wskazuje typowe konflikty w szkole i grupie rówieśników oraz sposób ich rozwiązywania; -podaje przykłady norm, dobrych i złych zachowań; - wyjaśnia pojęcia zdrowie psychiczne i depresja.
DZIAŁ II: RODZINA UCZEŃ:				
-dokumentuje (np. w formie mini-ankiety) wartości ważne dla rodziny i wyciąga wnioski; -porównuje role pokoleń; -projektuje budżet domowy z uzasadnieniem wydatków i dochodów; - uzasadnia wpływ wartości rodzinnych na rozwój jednostki.	-analizuje problemy współczesnej rodziny i sposoby ich rozwiązywania; -ocenia znaczenie więzi rodzinnych dla rozwoju jednostki; -omawia skutki zaniedbań wychowawczych; - uzasadnia znaczenie wartości rodzinnych dla rozwoju młodego człowieka; - argumentuje wybór strategii oszczędzania i kontroli wydatków w budżecie domowym;	-wyjaśnia znaczenie rodziny w procesie socjalizacji; -omawia funkcje rodziny (opiekuńcza, wychowawcza, ekonomiczna, kulturalna); -porównuje różne modele rodziny i wartości w rodzinie; - analizuje proste sytuacje naruszania praw dziecka w rodzinie, wie gdzie szukać pomocy; - planuje miesięczny budżet gospodarstwa domowego w podziale na kategorie wydatków.	- wymienia różne typy rodzin; -charakteryzuje role poszczególnych członków rodziny; - opisuje wpływ rodziny na rozwój dziecka; -wyjaśnia, na czym polega współpraca i podział ról w rodzinie; - wymienia zasady racjonalnych zakupów i oszczędzania w gospodarstwie domowym; - tworzy podstawową listę przychodów i wydatków w gospodarstwie.	-wymienia podstawowe funkcje rodziny; -wskazuje prawa i obowiązki dziecka w rodzinie; - wymienia podstawowe role członków rodziny (rodzice, dzieci, osoby starsze); - wskazuje główne źródła dochodów gospodarstwa domowego i podstawowe wydatki.

DZIAŁ III: SZKOŁA I EDUKACJA			UCZEŃ:	
-projektuje kampanię lub wydarzenie szkolne wspierające prawa ucznia; -opracowuje strategię zwiększenia aktywności samorządu; - argumentuje znaczenie uczenia się przez całe życie; - przedstawia sposoby dochodzenia własnych praw -porównuje system edukacji w Polsce i innym kraju.	- opisuje funkcjonowanie społeczności szkolnej; - wymienia zadania organów szkoły; -analizuje wpływ samorządu uczniowskiego na życie szkoły; -ocenia rolę szkoły w przygotowaniu do życia społecznego; -proponuje inicjatywy szkolne.	-wyjaśnia znaczenie edukacji dla rozwoju jednostki i społeczeństwa; - wyjaśnia rolę społeczności szkolnej i jej wpływ na rozwój człowieka; -omawia prawa i obowiązki ucznia na podstawie statutu; - porównuje ścieżki kształcenia i ich wpływ na wykonywany zawód; -wskazuje korzyści z angażowania się w życie szkoły.	-opisuje strukturę szkoły i zasady jej funkcjonowania; - podaje zasady wyborów do samorządu uczniowskiego; -charakteryzuje kompetencje samorządu uczniowskiego; - rozpoznaje naruszenia praw ucznia; -planuje dalszą edukację uwzględniając swoje mocne strony i zainteresowania; -wymienia etapy edukacji w Polsce.	-wskazuje funkcje szkoły; -wymienia obowiązki i prawa ucznia; -podaje przykłady instytucji edukacyjnych; - opowiada o swojej klasie i szkole; -zna pojęcie samorządu uczniowskiego.
DZIAŁ IV: PRAWA CZŁOWIEKA			UCZEŃ:	
-wskazuje na wybranych przykładach, że godność człowieka jest podstawą różnych systemów moralnych; - uzasadnia, że wolności i prawa polityczne są konieczne dla funkcjonowania demokracji, -przygotowuje prezentację na temat działalności wybranej organizacji pozarządowej zajmującej się ochroną praw człowieka; - uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się zjawiskom braku tolerancji wobec wszelkich mniejszości	-argumentuje dlaczego prawa człowieka muszą być chronione na poziomie państwa; - wskazuje wartości i potrzebę ochrony praw człowieka na postawie analizy preambuły Powszechnej Deklaracji; -wyjaśnia wpływ praw i wolności politycznych obywateli na życie polityczne kraju -ocenia skuteczność systemów ochrony praw człowieka; -porównuje działalność różnych organizacji; -wskazuje problemy w ich egzekwowaniu.	-omawia podział praw człowieka na generacje; -opisuje znaczenie Konwencji o prawach dziecka; -wskazuje ograniczenia praw i wolności; -analizuje wybrane prawa zapisane w Konstytucji RP i porównuje z prawami dziecka; -wyjaśnia mechanizm ochrony praw; -analizuje przykłady i przyczyny łamania praw w Polsce i na świecie; - przedstawia metody działania oraz uprawnienia Rzecznika Praw Obywatelskich.	-wyjaśnia różnicę między prawami a wolnościami na przykładzie Konstytucji RP; -opisuje dokumenty chroniące prawa człowieka (Konstytucja RP, Powszechna Deklaracja Praw Człowieka); -podaje przykłady instytucji chroniących prawa; - wymienia cechy praw człowieka; -wymienia przykłady spraw kierowanych do Rzecznika Praw Dziecka	-wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka; -wskazuje najważniejsze prawa dziecka; - zna pojęcie wolności i godności człowieka; -wskazuje przykłady łamania praw człowieka; - zna rolę Rzecznika Praw Obywatela i Dziecka.
DZIAŁ V: NIELETNI WOBEC PRAWA			UCZEŃ:	
-przygotowuje poradnik bezpiecznego korzystania z internetu. - wymienia inne niż policja i	- projektuje ścieżkę postępowania w przypadku przemocy rówieśniczej, - omawia konsekwencje	- - tłumaczy, czym są przemoc fizyczna, psychiczna, dręczenie, - proponuje, jak na przemoc powinni reagować jej	-opisuje odpowiedzialność prawną nieletnich; - opisuje formy cyberprzemocy i sposoby reagowania na nią,	-wyjaśnia pojęcie „nieletni”, -wie czym jest przemoc i kogo dotyczy, - rozpoznaje sytuacje

straż miejska służby porządkowe i określa ich uprawnienia, -przyjmuje rolę lidera w prowadzeniu projektu dotyczącego bezpieczeństwa, - wskazuje rodzaje przestępstw, za których popełnienie prawo dopuszcza odpowiedzialność karną nieletnich po ukończeniu 15 roku życia,	przemocy dla osób, które jej doświadczyły, - charakteryzuje rodzaje cyberprzemocy oraz podaje metody przeciwdziałania tym zjawiskom, - charakteryzuje zjawisko uzależnienia od internetu, - wyjaśnia, jakie są cele postępowania sądowego wobec niepełnoletnich.	świadkowie, - wskazuje, w jakich przypadkach odpowiada młody sprawca, a w jakich jego rodzice –wie gdzie szukać pomocy w przypadku przemocy domowej, - podaje przykłady społeczności internetowych, analizuje własną przynależność do nich, -omawia uprawnienia służb mundurowych.	- wylicza skutki przemocy, - wymienia główne zasady odpowiedzialności prawnej nieletnich, -charakteryzuje procedurę postępowania policji w sprawach nieletnich, -wymienia sankcje przewidziane przez prawo.	stosowania przemocy fizycznej i psychicznej w tym cyberprzemoc, -wymienia osoby i instytucje zajmujące się sprawami nieletnich i przemocą, - wskazuje zalety i wady korzystania z internetu,
DZIAŁ VI: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA UCZEŃ:				
- przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie prezentację na temat swojej gminy, - redaguje petycję do władz w sprawie problemu dotyczącego lokalną społeczność, - znajduje w lokalnych mediach informacje na temat działalności publicznej ludzi zajmujących wysokie stanowiska w gminie,	- wyjaśnia zasady referendum lokalnego i wskazuje sprawy, których może ono dotyczyć, - aktywnie uczestniczy w dyskusji o problemach społeczności lokalnej i przytacza trafne argumenty, - ocenia działania władz gminy na podstawie dostępnych źródeł, -uzasadnia konieczność angażowania się mieszkańców w życie gminy i rozwiązywanie jej problemów.	- omawia zadania poszczególnych organów władzy w gminie, - podaje przykłady zadań własnych i zleconych, - uczestniczy w dyskusji o zadaniach gminy, wskazuje, które są najpilniejsze i uzasadnia swoje zdanie, - stosuje procedury załatwiania spraw urzędowych, - formułuje wnioski dotyczące lokalnych problemów (np. transport, środowisko), -analizuje budżet gminy na podstawie infografiki	- opisuje strukturę urzędu gminy i podaje, w jakim wydziale załatwić wybrane sprawy, -wypełnia poprawnie prosty formularz, - wymienia zasady, na których opiera się samorząd, - odróżnia organy stanowiące od wykonawczych, - określa sposób wyłaniania władz gminy oraz ich odwołania, - dyskutuje o zadaniach gminy, - wymienia problemy społeczności lokalnej i przykłady wpływu obywateli na życie.	- zna jednostki samorządu terytorialnego w Polsce, - wymienia rodzaje gmin w Polsce, -wymienia organy władzy w gminie, - wskazuje, jakich organów dotyczą wybory samorządowe, - wylicza podstawowe zadania gminy, - podaje nazwisko burmistrza gminy, w której mieszka oraz przewodniczącego rady - bierze udział w przygotowaniu prezentacji na temat gminy.
DZIAŁ VII: SPOŁECZNOŚĆ REGIONALNA UCZEŃ:				
- przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie prezentację dotyczącą działań podjętych przez władze swojego powiatu i województwa,	- porównuje strukturę władz samorządu powiatowego i wojewódzkiego, - ocenia działania podejmowane przez władze swojego powiatu i województwa (znajduje	- rozróżnia zadania rady powiatu, sejmiku i starosty oraz marszałka województwa, - wymienia organy stanowiące i wykonawcze powiatu i województwa,	-wymienia tradycje i zwyczaje swojej społeczności regionalnej, - wyjaśnia sposób wyboru i odwołania organów powiatu i województwa, - określa, które z organów samorządu	-wymienia przykładowe zadania powiatu i województwa, - wylicza organy powiatu i województwa, - wskazuje, gdzie znajdują się siedziby władz powiatu i województwa,

- argumentuje potrzebę ochrony dziedzictwa regionalnego w kontekście rozwoju,	informacje na odpowiednich stronach internetowych), - rozumie znaczenie promocji regionu dla życia społeczności lokalnych, - pokazuje płaszczyznę współpracy między władzą centralną a samorządową.	- bierze aktywny udział w przygotowaniu prezentacji na temat wybranych tradycji i zwyczajów swojej społeczności regionalnej,	powiatowego i wojewódzkiego mogą zostać odwołane przez mieszkańców, - wypełnia wnioski o paszport, - odnajduje informacje w BIP, - pracuje z mapą administracyjną Polski.	w których mieszka, - wymienia pozostałe powiaty i województwa - przytacza przykłady aktywności obywatelskiej,
---	---	--	---	---

DZIAŁ VIII: WSPÓŁNOTA NARODOWA/ETNICZNA I OJCZYZNA UCZEŃ:

- prezentuje wybrany element polskiego dziedzictwa narodowego i wyjaśnia, na czym polega jego wyjątkowość, - prezentuje sylwetki wybranych wybitnych Polaków i ocenia znaczenie ich dorobku dla pożytku publicznego, - wyjaśnia, co wpłynęło na rozlokowanie skupisk poszczególnych mniejszości narodowych w Polsce, - określa czynniki, które miały wpływ na rozmieszczenie Polonii na świecie, - przygotowuje wystąpienie dotyczące kryzysów uchodźczych na świecie - omawia wpływ skrajnych postaw na historię XX w.	- wyjaśnia sens bycia Polakiem lub członkiem innej wspólnoty narodowej albo etnicznej, - przytacza historię symboli RP, - uzasadnia konieczność popularyzowania wartości obywatelskich we współczesnym państwie, - przedstawia strukturę ludności zamieszkującej terytorium kraju - omawia czynniki przyciągające i wpływające na migrację, - uzasadnia konieczność ochrony prawnej mniejszości narodowych i etnicznych, - omawia różnice między szowinizmem a nacjonalizmem, - prezentuje konsekwencje ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu antysemityzmu.	- wyjaśnia różnicę między narodowością a obywatelstwem, - charakteryzuje wartości obywatelskie, wyjaśnia ich wartość dla społeczeństwa, - omawia konstytucyjne prawa i obowiązki obywatela RP, - omawia różnice w rozumieniu patriotyzmu dawniej i współcześnie - tłumaczy, dlaczego uchodźcom przysługują szczególne prawa, - podaje korzyści, jakie niesie dla Polaków poznanie kultury mniejszości zamieszkujących Polskę, - charakteryzuje przyczyny i skutki ksenofobii, - podaje przykłady wartości obywatelskich,	- opisuje więzi łączące człowieka z ojczyzną na własnym przykładzie, - wyjaśnia konstytucyjne obowiązki obywatela opisuje zasady nadania obywatela polskiego, - wie na czym polega postawa patriotyczna młodego człowieka - określa, czym jest tożsamość narodowa, - wyjaśnia, czym są mniejszość narodowa i etniczna, - rozróżnia imigrantów, emigrantów i uchodźców, - wskazuje prawa przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym w Polsce, - wyjaśnia do czego prowadzi brak tolerancji w społeczeństwie	- wskazuje, jakie więzi łączą jednostkę z ojczyzną, - wymienia i opisuje symbole RP - wylicza wybrane święta narodowe, - przedstawia zasady właściwego zachowania w trakcie uroczystości, wobec symboli, - wyjaśnia, czym jest obywatelstwo i patriotyzm, - wymienia podstawowe prawa i obowiązki obywatela RP, - rozpoznaje przejawy ksenofobii, rasizmu, szowinizmu, antysemityzmu, - wymienia przykłady mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce.
---	--	--	---	--

DZIAŁ IX: UDZIAŁ OBYWATELI W ŻYCIU PUBLICZNYM UCZEŃ:

- omawia rolę związków zawodowych, - odpowiada, czy międzynarodowe organizacje pozarządowe powinny wpływać na władze danego kraju, i przytacza trafne argumenty,	- omawia poszczególne obszary działalności organizacji pozarządowych, - wyjaśnia, czym jest organizacja pożytku publicznego i w jaki sposób można wspomóc jej działalność,	- tłumaczy, czym jest społeczeństwo obywatelskie, - charakteryzuje działalność organizacji pozarządowych, - wskazuje różnice między stowarzyszeniem a fundacją, - charakteryzuje rodzaje wolontariatu,	- wyjaśnia, co oznacza prawo do swobodnego zrzeszania się, - przytacza przykłady działań organizacji pozarządowych, - wymienia cele działalności ogólnopolskich organizacji młodzieżowych np. rada gminy,	- określa, czym jest wolontariat, i przytacza przykłady działań wolontariuszy, - wymienia korzyści wynikające z pracy w wolontariacie, - podaje przykłady ogólnopolskich organizacji młodzieżowych,
--	--	--	---	---

- opowiada o swoich doświadczeniach z pracy wolontariackiej,	- uzasadnia konieczność angażowania się w działania organizacji pozarządowych, - na podstawie analizy danych statystycznych z wykresu wskazuje obszar, w którym organizacje pozarządowe powinny być bardziej aktywne, i uzasadnia swoje zdanie.	- określa, jakie działania trzeba podjąć, aby zostać wolontariuszem, - omawia zasady etycznego postępowania urzędników, - tłumaczy konsekwencje łamania zasad etycznych w życiu publicznym.	- wycisza przykładowe działania podejmowane przez związki zawodowe, - odszukuje informacje o organizacjach pozarządowych, które funkcjonują w najbliższej okolicy, - wyjaśnia, jak działa budżet obywatelski,	- odczytuje dane statystyczne z wykresu. - wskazuje cele i formy działania organizacji pozarządowych, - rozpoznaje przejawy łamania zasad etycznych w życiu publicznym
DZIAŁ X: ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU UCZEŃ:				
- ocenia kampanię społeczną pod kątem skuteczności i etyki proponuje poprawki, - ocenia, jak często na jego poglądy, decyzje wybory mają wpływ media społecznościowe,	- wskazuje wagę wolności słowa i mediów dla demokracji, - opisuje zasady rzetelności dziennikarskiej, - argumentuje znaczenie wolności słowa i odpowiedzialności mediów - uzasadnia konieczność oddzielania faktów od opinii, - analizuje wpływ mediów na kształtowanie opinii publicznej (na przykładach), - analizuje materiały z wybranej kampanii społecznej.	- analizuje materiał medialny, - identyfikuje fakty, opinie i komentarze, - porównuje przekazy z różnych mediów pod kątem doboru informacji, - krytycznie ocenia reklamy, - opowiada o poszczególnych funkcjach mediów, - omawia zasady pracy dziennikarzy, - opisuje obszary tematyczne kampanii społecznych.	- tłumaczy, czym jest wolność słowa, - wycisza funkcje mediów, - podaje zalety i wady mediów społecznościowych, - wyszukuje w mediach wiadomości na wskazany temat - odczytuje proste wyniki badań opinii publicznej, - gromadzi materiały dotyczące wybranej kampanii społecznej, - wskazuje funkcje mediów przejawiające się w stronach internetowych, które odwiedza,	- wyjaśnia, czym jest opinia publiczna, - wymienia rodzaje mass mediów, - wskazuje, czym jest kampania społeczna - odróżnia fakty od opinii i komentarzy,
DZIAŁ XI: DEMOKRACJA W RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ UCZEŃ:				
- ocenia stan demokracji w państwie i uzasadnia swoje zdanie, - określa, jak zmieniła się liczba monarchii i republik w Europie w ciągu ostatnich 200 lat, - wyjaśnia, dlaczego większość państw demokratycznych rzadko wykorzystuje model bezpośredni, - przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie	- analizuje różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem, - omawia hierarchię aktów prawnych w Polsce, - opisuje procedurę zmiany konstytucji i wyjaśnia, z jakiego powodu jest ona szczególna, - opisuje funkcjonowanie Sejmu i Senatu RP : działalność klubów i kół poselskich, koalicji i opozycji,	- omawia znaczenie suwerenności i przymusowości państwa - wyjaśnia i omawia zasady, na których opiera się demokracja, - wskazuje wady i zalety demokracji bezpośredniej i pośredniej, - określa znaczenie zasady trójpodziału władzy i równowagi władz dla działania demokracji,	- wycisza podstawowe funkcje państwa zewnętrzne i wewn., - tłumaczy, czym są akty prawne, i podaje ich główne rodzaje, - wskazuje główne aspekty określone w konstytucji, - podaje, jaką funkcję pełni Trybunał Konstytucyjny, - wycisza podstawowe zasady ustroju Polski zawarte w <i>Konstytucji RP</i> ,	- określa, czym jest państwo, podaje jego cechy, - wymienia nazwy współczesnych ustrojów politycznych (demokracja, autorytaryzm, totalitaryzm, - wyjaśnia w prosty sposób zasadę suwerenności narodu i referendum - wskazuje ogólne zasady wyborów do Sejmu i Senatu, - zna zasadę trójpodziału władzy

prezentację na temat historii polskich konstytucji, -dokonuje analizy informacji na temat aktualnie działającego prezydenta RP, - znajduje w Konstytucji RP teksty dotyczące konkretnej sprawy – analizuje je, -przedstawia w formie prezentacji działania partii politycznych, które są w sejmie, - charakteryzuje polską scenę polityczną.	- wyjaśnia znaczenie immunitetu dla funkcjonowania władzy ustawodawczej, - wskazuje różnice w organizacji wyborów do Sejmu i Senatu RP, - omawia proces ustawodawczy, - porównuje role Sejmu i Senatu RP w procesie ustawodawczym, - charakteryzuje działania Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, - wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego w państwie demokratycznym, - opisuje działalność partii w państwie demokratycznym.	- charakteryzuje poszczególne zasady ustroju RP zawarte w <i>Konstytucji</i> , - wskazuje, czym wyróżnia się Zgromadzenie Narodowe, - wyjaśnia, jakie znaczenie w państwie demokratycznym ma aktywność wyborcza obywateli, - opisuje procedurę tworzenia rządu, - charakteryzuje poszczególne kompetencje rządu, - określa, w jaki sposób współdziałają rząd prezydent, - opisuje partie prawicowe, centrowe i lewicowe, - charakteryzuje systemy partyjne, wskazuje wady i zalety każdego z nich, - tłumaczy, jak utworzyć partię polityczną.	-opisuje demokrację pośrednią oraz rolę przedstawicieli, -opisuje zasady działania izb parlamentu i przykładowe kompetencje, -wyjaśnia zasadę pluralizmu politycznego i rolę partii -opisuje podstawy państwa prawa i dwuinstancyjności postępowania sądowego -wskazuje podstawowe kompetencje Rady Ministrów, - wymienia główne etapy procesu ustawodawczego, - określa, kto w Polsce może wystąpić z inicjatywą ustawodawczą, -podaje zasady działania sądów, - tłumaczy, czym są koalicja i opozycja w parlamencie, -wymienia sprawy, które podlegają referendum	- i wymienia organy władzy ustawodawczej, wykonawczej, sędziowskiej w Polsce, -rozpoznaje partie polityczne obecne w Sejmie (nazwy) -wymienia sposób wyboru i podstawowe kompetencje Prezydenta RP, -wyjaśnia czym zajmuje się rząd - określa znaczenie konstytucji w państwie, - wyjaśnia, co nazywamy wymiarem sprawiedliwości, -dokonuje podziału partii politycznych
DZIAŁ XII: SPRAWY MIĘDZYNARODOWE UCZEŃ:				
- analizuje wyniki badań opinii publicznej, formułuje wnioski, określa przyczyny zaobserwowanych zjawisk, wyraża własną opinię na wskazany temat i uzasadnia odpowiedź, - ocenia, jaki wpływ ma prawo weta w Radzie Bezpieczeństwa ONZ na skuteczność działań tego organu, - omawia główne zagadnienia i problemy funkcjonowania UE, - ocenia proces integracji Polski z Unią Europejską,	-argumentuje znaczenie współpracy międzynarodowej dla bezpieczeństwa i rozwoju, - wyjaśnia, jaką rolę odgrywa NATO w polityce obronnej państwa polskiego, -omawia uprawnienia głównych organów Unii Europejskiej, - wskazuje koszty przynależności Polski do UE, - omawia pozytywne i negatywne skutki globalizacji w różnych dziedzinach, - przedstawia sytuację krajów rozwiniętych	-analizuje korzyści i obowiązki wynikające z członkostwa Polski w UE, -porównuje zadania ONZ, NATO i UE – wskazuje różnice, -omawia znaczenie współpracy międzynarodowej dla pokoju na świecie, - charakteryzuje rolę ambasadora i konsula w polityce zagranicznej, -omawia główne etapy integracji europejskiej, - tłumaczy, czym jest i jak działa strefa Schengen,	-opisuje podstawowe instytucje UE i ich zadania (w zarysie), -wyszukuje informacje o „Ojcach Europy” i Polakach pełniących funkcje w instytucjach UE, -opisuje działania Polski w ONZ, UE i NATO, -odczytuje proste dane z materiałów UE dotyczących funduszy w regionie, -opisuje możliwe działania na rzecz poprawy warunków życia innych ludzi, -wymienia cztery najważniejsze	- wyjaśnia, czym są polityka zagraniczna i współpraca międzynarodowa, - rozwija skrót ONZ UE, - wymienia przykłady działania ONZ, NATO i UE, - podaje pełną nazwę NATO, - odczytuje z mapy nazwy państw NATO i UE, -wskazuje datę powstania i cele Unii Europejskiej, -wymienia przykładowe korzyści z członkostwa w UE

- proponuje, w jaki sposób młodzi ludzie mogą dbać o środowisko, - aktywnie uczestniczy w dyskusji o wyzwaniach związanych z migracją, proponuje sposoby rozwiązania problemu,	i rozwijających się, - omawia problemy związane z migracją, - wyjaśnia, dlaczego walka ze współczesnym terroryzmem jest trudna	- wylicza cele, na które są w Polsce przeznaczane dotacje, - podaje przykłady wykorzystania przez Polskę funduszy unijnych, -charakteryzuje zjawiska globalizacji i terroryzmu, - omawia przyczyny i rodzaje konfliktów.	zasady europejskiego rynku wewnętrznego, - wylicza główne zagrożenia i wyzwania XXI w., -określa skutki konfliktów na świecie.	-wskazuje przykłady wykorzystania funduszy UE w swojej gminie/regionie - rozpoznaje wybrane problemy społeczne współczesnego świata, - wymienia główne konflikty.
---	--	---	---	---

Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny w klasyfikacji semestralnej i rocznej z wiedzy o społeczeństwie

- Uczeń jest zaangażowany społecznie: podejmuje działania pro publico bono, o których informuje nauczyciela oraz działa w szkolnym wolontariacie, samorządzie lub innej organizacji młodzieżowej,
- Na bieżąco poprawia oceny, które uważa za niesatysfakcjonujące,
- Śledzi systematycznie i na bieżąco informacje dotyczące życia społeczno – politycznego, weryfikuje ich autentyczność w różnych źródłach i dzieli się nimi z rówieśnikami oraz nauczycielem na lekcjach wos (prasówka).

Warunki dostosowania treści i sposobu oceniania do indywidualnych potrzeb ucznia. Nauczyciel:

- Dostosowuje treść i formę poleceń do możliwości psychofizycznych ucznia, upewnia się, że uczeń zrozumiał polecenie/pytanie;
- Wydłuża czas pracy/odpowiedzi ucznia;
- Dostosuje czas i miejsce i formę sprawdzania wiedzy, tak, aby uczeń mógł wykazać się opanowaną wiedzą i umiejętnościami, które opanował;
- Dostosowanie zakresu treści i stopnia trudności do specyficznych trudności indywidualnego ucznia.

Ocenianie:

Ocenianiu z wiedzy o społeczeństwie podlegają działania ucznia określone w Statucie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Przytkowicach.

- Uczniowie wykonują prezentację multimedialną w szkole na temat promocji gminy (I semestr), działalności Unii Europejskiej (II semestr),
- Po omówieniu każdego z sześciu działów, w których prezentowane są treści podstawy programowej w podręczniku, nauczyciel przeprowadza podsumowanie i utrwalenie wiedzy w różnorodnej formie,

- Uczeń zgłasza się do odpowiedzi z bieżącego materiału, jeżeli nie ma chętnych do odpowiedzi nauczyciel sam wybiera ucznia, który przypomina materiał opanowany na ostatnich 3 lekcjach.
- Nauczyciel zachęca ucznia do śledzenia bieżących informacji z kraju i ze świata i dzielenia się w każdym tygodniu zweryfikowanymi, wiarygodnymi informacjami. Nagradza oceną taką aktywność ucznia

